

Oikaisuvaatimus kunnanhallituksen päätöksestä 13.10.2025 § 229

Kunnanhallitus 03.11.2025 § 253
170/01.01.04/2025

Valmistelija

Va. kunnanjohtaja, puh. 040 091 5660

Kunnanhallituksen päätöksestä 13.10.2026 § 229, Kunnanjohtajan kertaluontoinen eroraha, on tehty liitteen 2 mukainen oikaisuvaatimus. Kunnanhallitus on oikaisuvaatimuksen kohteena olevalla päätöksellään päättänyt muuttaa kunnanjohtajan ja Kuhmoisten kunnan välistä johtajasopimusta siten, että johtajasopimuksen erokorvauksen määrä vapaaehtoisen irtisanoutumisen tilanteessa on muutettu 14 kuukaudeksi alkuperäisen 6 kuukauden sijaan. Kunnanhallitus on lisäksi samassa asiakohdassa pyytänyt valtuustolta lisämäärärahan osoittamista kunnan talousarvioon muutetun erokorvauksen määrää vastaavalla osin. Määrärahaesityksen osalta kunnanhallituksen päätös on ollut valmistelua, joten päätös ei näiltä osin ole muutoksenhakukelpoinen. Valtuusto on sittemmin myöntänyt määrärahan ja kunnanjohtaja on irtisanoutunut vapaaehtoisesti.

Oikaisuvaatimuksen tekijät vaativat valituksessaan, että kunnanhallitus kumoaisi yllä mainitun päätöksen siltä osin, kun erokorvauksen määrää on muutettu ja että päätöksen toimeenpano keskeytetään niiltä osin, kuin kunnanjohtajalle maksettava summa ylittää alkuperäisen johtajasopimuksen erokorvauksen määrän. Oikaisuvaatimuksen perusteet liittyvät siihen, että kunnanhallituksen päätöstä ei ole mitenkään perusteltu, johtajasopimuksen erokorvauksen määrää ei ole ylipäätään mitään syytä muuttaa, 14 kuukauden eroraha on vastuutonta kuntalaisten verovarojen väärinkäyttöä ja että kunnan tilikauden alijäämä tulee olemaan 76 000 euroa, joka on suuri summa 2000 asukkaan kunnalle.

Hallintolain (434/2003) 49 e §:n mukaan oikaisuvaatimus on käsiteltävä kiireellisenä. Lähtökohtana on, että oikaisuvaatimukset käsitellään muutoksenhakuajan loppuun kuluttua, mutta koska oikaisuvaatimuksessa on vaadittu päätöksen täytäntöönpanon keskeyttämistä, on muutoksenhakijoiden oikeussuojatarpeiden näkökulmasta tarpeen käsitellä oikaisuvaatimus mahdollisimman ripeästi. Asiassa olisi mahdollista ratkaista täytäntöönpanon keskeyttäminen erikseen, mutta koska päätöksen täytäntöönpanon keskeyttäminen on olennaisilta osiltaan sidoksissa oikaisuvaatimuksen johdosta annettavan päätöksen lopputulokseen, on perusteltua ratkaista koko oikaisuvaatimusasia yhdellä kertaa.

Oikaisuvaatimuksen johdosta voidaan todeta seuraavaa:

Kuntalain (410/2015) 38 §:n mukaan kunnanhallitus johtaa kunnan toimintaa, hallintoa ja taloutta. Kuntalain 39 §:n mukaan kunnanhallituksen tulee muun muassa vastata kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta, valvoa kunnan etua ja, jollei hallintosäännössä

toisin määrätä, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa sekä edustaa kuntaa työnantajana ja vastata kunnan henkilöstöpolitiikasta. Työnantajatehtävä ja henkilöstöpolitiikasta vastaaminen on laissa nimenomaisesti asetettu kunnanhallituksen tehtäväksi. Kunnanhallitukselle kuuluu kokonaisvastuu kunnan toiminnan johtamisesta. Näitä lakisääteisiä tehtäviä toteuttaessaan kunnanhallitus joutuu harkitsemaan, mikä käytettävissä olevista asioiden etenemismahdollisuuksista kulloisessakin asiassa on kokonaisuuden kannalta paras.

Kuntalain 42 §:n mukaan kunnan ja kunnanjohtajan on tehtävä johtajasopimus, jossa sovitaan kunnan johtamisen edellytyksistä. Johtajasopimuksen hyväksyy kunnanhallitus. Johtajasopimukseen voidaan ottaa määräyksiä menettelytavoista, joilla kunnanjohtajan viran hoitamiseen liittyvät erimielisyydet ratkaistaan 43 §:ssä tarkoitetun menettelyn sijasta. Johtajasopimuksessa voidaan tällöin sopia kunnanjohtajalle maksettavasta erokorvauksesta.

Lain esitöissä (HE 242/2020, s. 47) on korostettu, että erokorvauksen sisällyttämistä johtajasopimukseen voidaan pitää kunnanhallituksen tehtäviin kuuluvan toimivallan käyttämisenä ja että valtuustolla on tarvittaessa mahdollisuus reagoida hallituksen sopimiin järjestelyihin hallituksen luottamusta arvioimalla.

Kunnanhallitus on syys-lokakuun aikana selvittänyt eri tavoin kunnan johtamisjärjestelmän toimivuutta. Kunnanjohtajan kanssa on tehty nykytila-analyysia ja pohdittu tulevaisuuden suuntavaihtoehtoja. Osa valtuutetuista on tehnyt aloitteen tilapäisen valiokunnan perustamiseksi kunnanjohtajan irtisanomismenettelyn käynnistämiseksi ja kunnanjohtajaan kohdistuvan luottamuksen selvittämiseksi. Tilapäisen valiokunnan perustamisprosessi on edennyt kunnassa säädetyssä järjestyksessä. Tämän prosessin etenemisen rinnalla kunnanjohtajan kanssa on käyty keskusteluja vapaaehtoisen irtisanoutumisen mahdollisuudesta. Kunnanhallituksen toteuttaman asian selvittämisen myötä on tullut selväksi, että virkasuhteen päättäminen mahdollisimman ripeästi on kunnan toiminnan, hallinnon ja talouden näkökulmasta perustelluin vaihtoehto.

Kunnanjohtaja ei ole ollut halukas irtisanoutumaan alkuperäisen johtajasopimuksen mukaisella summalla, vaan hän on esittänyt oman näkemyksensä korvauksen määrästä. Kunnanhallitus ei ole suostunut tähän määrään vaan ryhtynyt painokkaammin edistämään tilapäisen valiokunnan perustamisprosessia. Kunnanjohtajan kanssa on kuitenkin jatkettu neuvottelua vapaaehtoisen irtisanoutumisen mahdollisuudesta. Kunnanhallituksen käytössä oleva tieto tilapäisen valiokunnan toiminnan aiheuttamista suorista kustannuksista, asiaan liittyvän muutoksenhakuvaiheen kustannuksista sekä prosessin aiheuttamat organisaation hyvinvointitappiot ovat muodostaneet näiden vapaaehtoisten neuvottelujen perälaudan. Kunnanhallitus on tiedostanut, että tilapäisen valiokunnan prosessi ei ole pelkkää mekaanista asioiden selvityä, vaan se vaikuttaa organisaation toimintaan monin tavoin sitä lamauttavasti. Näistä lähtökohdista keskusteluissa kunnanjohtajan kanssa on löydetty tasapaino, jossa

kunnanhallituksen käsityksen mukaan kuntaorganisaation kokonaisuus tulee parhaalla mahdollisella tavalla huomioon otetuksi siten, että ratkaisu asiassa saadaan nopeasti aikaan. Nopean ratkaisun vuoksi Kuhmoisten kunnalla on mahdollisuus siirtyä sujuvasti eteenpäin edistämään kuntastrategian mukaisia toiminnallisia päämääriä, joihin kuuluu muun muassa työntekijöiden hyvinvointi ja ajantasainen osaaminen.

Muutoksenhaun kohteena olevassa asiassa on ollut kyse johtajasopimuksen muuttamisesta. Asia kuuluu kunnanhallituksen toimivaltaan. Kunnanhallitus on yksimielisesti päättänyt muuttaa sopimusta. Muuttamisessa on ollut kyse asiassa toimivaltaisen kunnanhallituksen omasta harkinnasta asiaa koskevassa oikeudellisessa kehyksessä. Tämän kehyksen sisällä voi ja pitääkin olla erilaisia käsityksiä siitä, mikä on kunnan kannalta järkevää, mutta näiden erilaisten järkevyyksikäsitusten olemassaolo ei tee päätöksestä lainvastaista. Erikseen on vielä korostettava, että valtuusto on laajalla enemmistöllä antanut tukensa kunnanhallituksen toiminnalle myöntämällä johtajasopimuksen vapaaehtoiseen päättämiseen tarvittavan määrärahan.

Kunnanhallituksen päätöksen perustelut ovat suppeat, mutta asian luonne ja silloinen käsittelyvaihe huomioon ottaen perustelut on tehty hallintolain 45 §:ssä edellytetyllä tavalla. Asian myöhemmässä vaiheessa tämän oikaisuvaatimuksen käsittelyn yhteydessä on ollut mahdollisuus avata päätöksenteon perusteita aikaisempia vaiheita enemmän.

Muiden valitusperusteiden osalta kunnanhallitus toteaa, että kyse ei ole kuntalaisten verovarojen väärinkäytöstä. Kaikki asian erityispiirteet ja kunnanhallituksen käytettävissä ollut selvitysaineisto osoittaa, että asian saattaminen lopulliseen ratkaisuun nopeasti on ollut Kuhmoisten kunnan etu. Ratkaisun vaikutus mahdolliseen alijäämän muodostumiseen on otettu kunnanhallituksen päätösharkinnassa huomioon sillä painoarvolla, mikä sille kokonaisuudessa kuuluu.

Yhteenvetona voidaan todeta, että kunnanhallituksen päätös on ollut lainmukainen ja että prosessissa on toimittu kunnanhallituksen käsityksen mukaan tarkoituksenmukaisella tavalla. Kunnanhallitus on käyttänyt sitä harkintavaltaa, joka sille asiaa koskevien säännösten mukaan kuuluu. Valtuustolla on mahdollisuus reagoida harkintavallan käytön tarkoituksenmukaisuuteen arvioimalla kunnanhallituksen luottamusta ja kuntalaisilla on mahdollisuus vaikuttaa asiaan kuntavaaleissa.

Oikaisuvaatimuksessa on vaadittu täytäntöönpanon keskeyttämistä. Kuntalain 143 §:n mukaan päätös voidaan panna täytäntöön ennen kuin se on saanut lainvoiman. Täytäntöönpanoon ei kuitenkaan saa ryhtyä, jos oikaisuvaatimus tai valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi taikka jos oikaisuvaatimuksen käsittelevä toimielin tai valitusviranomaisena kieltää täytäntöönpanon.

Edellä mainittu pääsääntö kuntalain mukaisissa päätöksissä on, että päätös on täytäntöönpantavissa ennen sen lainvoimaistumista. Ottaen huomioon asian luonteen, täytäntöönpanoon liittyvät erittäin painavat syyt sekä kunnanhallituksen hylkäävän päätöksen oikaisuvaatimusasiassa, ei tarvetta päätöksen täytäntöönpanon keskeyttämiselle ole.

Esittelijä	Va. kunnanjohtaja Sanna Luukkanen
Ehdotus	Kunnanhallitus hylkää oikaisuvaatimuksen yllä mainituin perustein ja päättää jatkaa asian täytäntöönpanotoimia.
Päätös	Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti. Pöytäkirja tarkastettiin tämän asian osalta kokouksessa.